

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 8P/168/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4423204543
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Linda Száraz
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2023:4423204543.3

Uznesenie

Okresný súd Nové Zámky, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov: otec C. D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., F. G. XX, v právnom zastúpení: JUDr. Soňa Soboňová, advokát so sídlom Nové Zámky, Podzámska 8330/32 a matka C. H. B. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E., I. XXX, v právnom zastúpení: Advokátska kancelária FARDOUS PARTNERS s.r.o., so sídlom Šaľa, Hlavná 6, IČO: 47 241 543, v mene spol. JUDr. Renáta Fardousová, advokátka, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia a o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd neodkladným opatrením z a v ä z u j e otca prispievať na výživu maloletého dieťaťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, vo výške 150,- eur mesačne, od vykonateľnosti tohto uznesenia, vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca do rúk matky.

II. Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v časti zverenia maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matke z a m i e t a .

III. Súd neodkladným opatrením u p r a v u j e styk otca s maloletým dieťaťom: A. B., nar. XX.XX.XXXX tak, že otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletým dieťaťom každý utorok a každý štvrtok od 15:30 hod. do 17:30 hod., kedy si maloletú prevezme v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov a po ukončení stretnutia ho matke v určený čas v mieste jej bydliska odovzdá; ďalej každú sobotu od 08:00 hod. 17:00 hod., kedy si maloletú prevezme v mieste bydliska matky a po ukončení stretnutia ho na tomto mieste v určený čas matke odovzdá.

IV. Matka je p o v i n n á maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a otec je p o v i n n ý maloleté dieťa v určenom čase a mieste prevziať a po ukončení styku ho matke v určenom čase a mieste odovzdať.

V. Toto neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatného skončenia konania vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu manželstva, ktoré je vedené na Okresnom súde Nové Zámky pod č.k. 8P/168/2023.

odôvodnenie:

1. Otec sa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 16.11.2023 domáha nariadenia neodkladného opatrenia v ktorom žiada, aby súd upravil s t y k otca s maloletým dieťaťom: A. B., nar. XX.XX.XXXX, tak, že: „otec je oprávnený stykať sa s maloletým dieťaťom každý utorok v čase od 15:30 hod. do 17:45 hod. a každý štvrtok v čase od 15:30 hod. do 17:45 hod., s tým, že otec si maloleté dieťa prevezme v určený čas v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku a matke ho odovzdá v určený čas v mieste bydliska matky; každý nepárny piatok v čase od 07:00 hod. do 16:00 hod. a každú sobotu v čase od 08:00 hod. do 17:00 hod., s tým, že otec si v určený čas prevezme maloleté dieťa v mieste bydliska matky a na tomto mieste ho matke v určený čas odovzdá. Matka je p o v i n n á maloleté dieťa na styk riadne pripraviť. Neodkladné opatrenie sa nariaďuje do právoplatnosti

rozhodnutia súdu o rozvode manželstva a o úprave práv a povinností rodičov k maloleťmu dieťaťu na čas po rozvode. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“ Návrh odôvodnil tým, že od narodenia dieťaťa bolo v ich vzťahu všetko v poriadku. Prvé nehody medzi nimi začali vznikáť v období, keď matka maloletej nastúpila späť do práce, keď mala maloletá 2 mesiace. V tom období sa o dieťa starali účastníci konania, keď neboli v práci, ale aj obe staré matky a aj švagriná otca. Matka bola v tom období pracovne vyťažená, vykonávala denné aj nočné služby, okrem toho si dokončovala (i dokončuje) atestáciu. Maloletá nastúpila do jaslí, keď mala 13 mesiacov, s čím otec nesúhlasil, nakoľko boli aj iné možnosti na zabezpečovanie starostlivosti o maloletú. V otázke umiestnenia maloletej do jaslí sa rodičia maloletej nedokázali zhodnúť, vznikali medzi nimi veľké nehody nielen v otázke umiestnenia maloletej do jaslí, ale aj o spôsobe výchovy maloletej. V tomto čase nastal rozvrat ich manželstva. V súčasnosti medzi manželmi prebieha rozvodové konanie. Po tom, ako manžel opustil spoločnú domácnosť, dohodli sa na spôsobe a čase stretávania sa otca s maloletou, ktorú dohodu matka od začiatku porušovala. Počas týždňa matka odovzdala maloletú otcovi maximálne na jednu hodinu a smel sa s ňou prechádzať len po okolí, po určitom čase mu umožnila, aby si maloletú vzal k sebe, ale postupne začala aj túto dohodu porušovať, matka pravidelne posúva, mení a skraca čas styku otca s maloletou a napriek tomu, že s maloletou trávi málo času, neumožňuje ani otcovi, aby sa o maloletú postaral v čase, keď je ona v práci. Otec sa domáha nariadenia neodkladného opatrenia- dočasnej úpravy styku s maloletou z dôvodu negatívneho postoja matky k stretávaniu sa otca s maloletou, pričom otec má dôvodnú obavu, že bez súdneho rozhodnutia sa styk i naďalej bude realizovať náhodne a podľa nálad matky, v minimálnom rozsahu alebo vôbec.

2. Matka sa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 28.11.2023 domáha nariadenia neodkladného opatrenia v nasledovnom znení: „Súd dočasne zveruje maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky - C. H. B. E., nar. XX.XX.XXXX. Súd dočasne ukladá otcovi maloletej – C. D. B., nar. XX.XX.XXXX, povinnosť platiť výživné na maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX vo výške 300,- € mesačne, a to vždy do 15. – teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky. Otec je oprávnený dočasne sa stretávať s maloletou A. B., nar. XX.XX.XXXX vždy za prítomnosti matky a v nasledovnom rozsahu:

- každý páry kalendárny týždeň v utorok a štvrtok od 16:30 hod. do 17:30 hod.,
- každý nepáry kalendárny týždeň v stredu od 16:30 hod. do 17:30 hod. a sobotu od 09:00 hod. do 15:30 hod.,
- každý kalendárny rok dňa 26.12. od 09:00 hod. do 15:30 hod.,
- počas Veľkonočných sviatkov každý Veľkonočný pondelok od 09:00 hod. do 15:30 hod.,
- počas letných prázdnin každý pondelok od 09:00 hod. do 16:00 hod.,
- počas jarných prázdnin pondelok a utorok od 09:00 hod. do 16:00 hod.

Neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej.“ Matka sa podaným návrhom domáha aj rozhodnutia vo veci samej o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloleťmu dieťaťu na čas do rozvodu manželstva. Svoj návrh odôvodnila tým, že ich manželstvo bolo harmonické do narodenia maloletej, kedy spolu s postupným pribúdaním povinností a starostí spojených so starostlivosťou o maloletú a celkovo s vedením domácnosti, začali vychádzať najavo povahové a názorové rozdiely medzi manželmi. Spočiatku sa matka snažila udržať ich manželstvo s cieľom zachovania celistvosti rodiny, postupne sa však utvrdila v tom, že umelé udržiavanie celistvosti rodiny sa miňa sledovanému účelu a že práve naopak, len faktické i právne ukončenie manželstva dokáže eliminovať pokračovanie každodenného napätého, stresujúceho a konfliktného prostredia, ktorému bola vystavovaná aj maloletá. Čo sa týka starostlivosti o maloletú, matka požadovala od otca, aby sa zapájal do každodennej rutinej starostlivosti, avšak tieto situácie nie vždy dopadli „šťastne“ (napríklad keď otec nechal počas noci doma maloletú „pokakanú“, alebo keď otec maloletú napriek upozorneniam matky nevhodne kímil, v dôsledku čoho sa u nej rozvinula intolerancia na niektoré potraviny). Po odsťahovaní otca zo spoločnej domácnosti (04/2023) matka samozrejme umožňuje kontakt otca s maloletou, pretože si je vedomá dôležitosti role otca v živote maloletej, bez ohľadu na rozpad manželstva rodičov. Prakticky na požiadanie otca mu bol zo strany matky vždy umožnený kontakt s maloletou, pričom štandardne sa styk otca s maloletou realizoval vždy v sobotu a následne 2 x počas pracovných dní v týždni, kedy otec maloletú brával na prechádzky, prípadne sa s ňou hrával na dvore. Približne od 08/2023 začal otec počas týždňa brávať maloletú aj k nemu domov na miesto jeho bydliska, avšak táto zmena sa pomerne nepriaznivo odzrkadlila na stave a správaní maloletej. Takéto časté presúvanie z jedného bydliska do druhého a späť totiž maloletá aktuálne znáša veľmi negatívne. S vysokou pravdepodobnosťou sa u maloletej vyvinula dokonca separačná úzkosť, pretože odkedy si otec začal maloletú brávať k

sebe domov, nočný spánok maloletej sa mimoriadne zhoršil. Podozrenie zo separačnej úzkosti ďalej plynie aj zo správania maloletej, keď pri odchode od matky neustále plače a zjavne odmieta odísť od matky k otcovi, a následne po návrate od otca sa vyskytuje u maloletej nadmerná frustrácia, čo sa prejavuje napríklad nekoordinovaným rozhadzovaním hračiek, či akýchkoľvek predmetov, odmietaním stravy či odmietaním prítomnosti babky. Maloletá neustále vyhľadáva iba prítomnosť matky (tak počas noci pri častom budení, ako aj počas dní), ktorá ju dokáže utíšiť iba nosením na rukách. V dôsledku nepokojného nočného spánku je maloletá prirodzene neustále nevyspatá, unavená a náladová, čo sa následne nepriaznivo odráža aj na jej zdravotnom stave (v podobe zvýšenej chorobnosti), a taktiež aj na jej zložitejšej adaptácii v predškolskom zariadení. Matka samozrejme okamžite otca informovala o daných problémoch maloletej, a zároveň mu navrhovala kompromisné riešenie, aby sa s maloletou naďalej stretával, avšak v jej domácnosti, resp. za prítomnosti matky (bez nutnosti presunu maloletej z jednej domácnosti do druhej a späť), a to s cieľom eliminácie nebezpečenstva ďalšieho rozvoja začínajúcej separačnej úzkosti maloletej. Otec však napriek opakovaným prosbám a upozorneniam matky odmieta rešpektovať popísaný aktuálny nepriaznivý stav maloletej a na to nadväzujúce (matkou navrhované) kompromisné riešenia, a namiesto toho naďalej neustále vytrháva maloletú z jej domáceho prostredia u matky, ignorujúc pri tom evidentný odmietavý postoj maloletej sprevádzaný neustálym plačom pri obliekaní a chystaní maloletej na presun z domácnosti maty do domácnosti otca. Matke preto neostáva nič iné, ako domáhať sa súdnej úpravy styku otca s maloletou za prítomnosti matky už prostredníctvom návrhu na úpravu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu, a to aj prostredníctvom neodkladného opatrenia, pretože si to jednoznačne a bezodkladne vyžaduje záujem maloletej. Tento záujem maloletej spočíva predovšetkým v okamžitej eliminácii ďalšieho ohrozovania resp. poškodzovania psychického a fyzického zdravia maloletej, konkrétne v zamedzení zhoršovania aktuálne vyvíjajúcej separačnej úzkosti, pri ktorej nie je vylúčené ani riziko prechodu až do separačnej úzkostnej poruchy.

3. Z písomného vyjadrenia matky k návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia doručeného tunajšiemu súdu dňa 08.12.2023 vyplýva, že pokiaľ ide o relatívne skorý nástup matky do zamestnania po narodení maloletej resp. otcom poukazovanú pracovnú vyťaženosť matky, matka uvádza, že k takémuto kroku ju doslova donútili okolnosti v rodine, resp. neschopnosť otca zabezpečiť adekvátne financovanie domácnosti a tým pádom aj financovanie jednej zo základných potrieb maloletej, ktorým je bývanie. K nástupu maloletej do jasli matka uvádza, že maloletú prihlásili do jasli na základe ich vzájomnej dohody a reálne maloletá nastúpila do jasli, keď mala 14 mesiacov. Matka ďalej odmieta zavádzajúce a neúplné tvrdenia otca o tom, že po jeho odchode zo spoločnej domácnosti svojvoľne porušovala ich dohodu ohľadne stretávania sa otca s maloletou, matka si je vedomá dôležitosti role otca v živote maloletej, avšak vždy s prihliadnutím na najlepší záujem maloletej. Postupne začal otec počas leta 2023 brávať maloletú nielen na prechádzky, ale aj k nemu domov do jeho rodičovského domu. Matka s takouto realizáciou styku spočiatku súhlasila, keďže sa neobjavovali závažnejšie problémy, avšak tieto nastali približne v období 09/2023, kedy maloletá začala prejavovať spontánny odmietavý postoj k odchodu s otcom, keď pri obliekaní a pripravovaní sa na odchod s otcom kričala „Apa nem“ (pozn. preklad: „oci nie“), schovávala sa a nechcela odísť. Matka zakaždým až po dlhom citlivom prehovaraní maloletú napokon upokojila a maloletá odišla. Takéto situácie sa opakovali prakticky na pravidelnej báze, pričom vždy po návrate od otca sa u maloletej prejavovali značné známky frustrácie, keď s krikom a plačom rozhadzovala rôzne predmety okolo seba, odmietala jesť, či dokonca pästičkami bila matku. Napokon sa maloletú matke zakaždým podarilo upokojiť pevným objatím. Za daných okolností je matka toho názoru, že časté presúvanie maloletej z jedného bydliska do druhého a späť znáša maloletá veľmi negatívne. S vysokou pravdepodobnosťou sa u maloletej v danom období vyvinula dokonca separačná úzkosť, pretože odkedy si ju otec začal brávať k sebe domov, nočný spánok maloletej sa mimoriadne zhoršil, takým spôsobom, že vždy po návrate od otca sa v noci viac krát budila s plačom a krikom „Apu nem“, pričom následne dokázala zaspáť výlučne na rukách matky. Z uvedených dôvodov preto matka oslovila aj psychológa, na ktorého odporúčania matka začala s maloletou praktizovať sériu rôznych cvičení a hier s cieľom zvládnutia, resp. eliminácie príznakov objavujúcej sa separačnej úzkosti, a taktiež matka s maloletou trávila veľa času vykonávaním rôznych voľnočasových aktivít (pravidelné plávania, návštevy divadla, maľovanie a pod.). Matka samozrejme okamžite otca informovala o daných problémoch maloletej, a zároveň mu navrhovala kompromisné riešenie, aby sa s maloletou naďalej stretával, avšak v jej domácnosti, resp. za prítomnosti matky (bez nutnosti presunu maloletej z jednej domácnosti do druhej a späť), a to s cieľom eliminácie nebezpečenstva ďalšieho rozvoja začínajúcej separačnej úzkosti maloletej. Otec však napriek opakovaným prosbám a upozorneniam matky (ktoré priam bagatelizoval) odmietal rešpektovať popísaný aktuálny nepriaznivý stav maloletej

a na to nadväzujúce (matkou navrhované) kompromisné riešenia. I keď odmietavé prejavy naďalej pretrvávajú, avšak v súčasnosti sú mierne zlepšené, nakoľko aj sám otec aktuálne akceptoval, aby maloletú navštevoval počas týždňa v domácnosti matky. Aj keď ide o pomerne krátke obdobie, celkový zdravotný a psychický stav maloletej sa pomerne výrazným spôsobom zlepšil, odkedy ju otec prestal brávať z domácnosti matky k sebe domov napriek jej nesúhlasu, keďže maloletá je opäť veselá, hravá a komunikatívna, a opätovne sa sama púšťa na „prieskum okolia“, ba dokonca sa jej zlepšil aj celkový spánkový režim. Aj tieto skutočnosti jednoznačne potvrdzujú, že aktuálne je skutočne v najlepšom záujme maloletej, aby sa styk s otcom realizoval za súčasnej prítomnosti matky.

4. Otec s návrhom matky na nariadenie neodkladného opatrenia nesúhlasí. Z jeho písomného vyjadrenia doručeného tunajšiemu súdu dňa 08.12.2023 vyplýva, že počas manželského spolužitia rodičov maloletej v jednej domácnosti sa otec o maloletú staral rovnocenne, nakoľko matka nastúpila do práce od 2. mesiaca veku maloletej, pričom argumentom matky boli jej atestácie. Počnúc narodením dieťaťa, otec vykonával rovnako samostatne všetky činnosti súvisiace so starostlivosťou o maloletú, okrem toho pomáhal v domácnosti aj okolo domu. Prvé väčšie problémy u maloletej nastali v období, keď maloletá nastúpila do jasíel. Ranné nástupy do jasíel boli problematické, dieťa začalo mať problémy s chôdzou, prestalo chodiť na nočník, prvé dni a týždne chodilo domov uplakané, poriadne nejedávalo a nespávalo. Matka však uvedené signály dieťaťa odignorovala a naďalej nosila dieťa do jasíel ihneď na 5 dní na 8 hodín denne. Dieťa bolo vytrhnuté z rodinného prostredia, absentovalo u neho prechodné obdobie (počas ktorého by chodilo do jasíel na kratší čas, aby sa adaptovalo), v dôsledku čoho teraz trpí prejavmi separačnej úzkosti. Tento následok je však potrebné pričítať umiestneniu dieťaťa do jasíel bez akejkoľvek predchádzajúcej prípravy dieťaťa na takúto drastickú zmenu. V zmysle záverov psychologickéj praxe, separačná úzkosť je stav, ktorý sa u dieťaťa prejavuje pri predčasnom umiestnení dieťaťa do jasíel, alebo iných predškolských zariadení. Táto úzkosť je reakciou dieťaťa na odlúčenie od rodičov a blízkych – v danom veku, dieťa nevyžaduje kolektív, ale blízkosť rodičov a rodiny. Je až paradoxné, že matka maloletého dieťaťa pripisuje symptómy separačnej úzkosti u dieťaťa času strávenému s otcom, ktorý je pre dieťa blízkou osobou, na ktorú je dieťa naučené (to isté platí aj vo vzťahu k rodičom otca maloletého dieťaťa, t. j. starým rodičom maloletého dieťaťa z otcovej strany a ostatným otcovým príbuzným), ale absolútne nekriticky sa ani len nepozastaví nad tým, že dieťa prevažnú väčšinu času v týždni strávi v prostredí a s osobami, ktoré sú preň cudzie a práve z uvedeného dôvodu je potom následne naviazané na matku a nie je možné ho od nej „odtrhnúť“, ako to popisuje matka vo svojom návrhu. Rovnako je paradoxné, že matka vo svojom návrhu uvádza, že otec neustále vytrháva dieťa z jej domáceho prostredia u matky, keď matka toto robí dieťaťu na dennej báze, dobrovoľne, umiestňovaním dieťaťa do jasíel. 8 a viac hodín odlúčenia od rodičov je pre maloleté dieťa veľmi dlhá doba. Matka sa počas dní, kedy slúži nočné služby, nevidí s maloletým dieťaťom počas obdobia veľmi veľa hodín, pretože matka maloleté dieťa ráno o 7:30 hod. vyloží v jasliach, následne o 15:30 hod. ho odvezie domov. Keďže o 18:30 hod. matka nastupuje do nočnej služby, znovu sa s maloletým dieťaťom vidí až na druhý deň o 16:00 hod., po návrate maloletého dieťaťa z jasíel. Kombinácia umiestnenia maloletého dieťaťa v jasliach a častých dlhých odlúčení od matky, spolu s odchodom otca zo spoločnej domácnosti, vytvorili u maloletého dieťaťa úzkosť a iné nežiaduce psychické a fyzické stavy (vrátane častých ochorení, vysokej hladiny stresu a nediagnostikovanej separačnej úzkosti). Stavy, ktoré popisuje matka vo svojom návrhu, ako nekoordinované rozhadzovanie hračiek, nechut' do jedla, majú jednoznačný súvis s odlúčením maloletého dieťaťa od rodičov počas jeho pobytu v jasliach (sú to štandardné prejavy úzkosti). Počas toho, ako je dieťa v opatere otca, takéto prejavy nie sú u maloletého dieťaťa prítomné. V čase, kedy je maloleté dieťa v starostlivosti otca, je jeho správanie bezproblémové a veselé. Dieťa sa v domácom prostredí otca cíti dobre, má okolo seba milujúcich ľudí, ktorí sú pre dieťa osobami blízkymi, nakoľko je v ich prítomnosti od narodenia. Kontakt maloletého dieťaťa s rodinou otca je pre maloleté dieťa vysoko prospešný a to primárne z dôvodu, že matka neudržiava kontakt so svojou najbližšou rodinou (s výnimkou svojej matky). Počas pobytu u otca maloleté dieťa ani neplače, cez obed dobre spí, čo je významný signál, že sa cíti v bezpečí a bez známkov stresu. Počas týždňa (každý utorok a štvrtok), otec má v súčasnosti zo strany matky umožnený styk s maloletým dieťaťom len na maximálne 1 a pol hodiny. Ohľadne presunov medzi bydliskami rodičov, ktoré matka popisuje vo svojom návrhu ako pre dieťa stresujúce, z ktorého dôvodu žiada, aby sa otec s maloletým dieťaťom stretával len v jej domácnosti, otec uvádza, že toto tvrdenie matky je absurdné, keďže vzdialenosť medzi domami rodičov je cca 1,5 km a teda samotný presun trvá len niekoľko minút. Nie je možné preto porozumieť tvrdeniu matky, že za takýto krátky čas otec poškodzuje maloleté dieťa. Pre zdravý vývoj maloletého dieťaťa je podľa otca dôležitý aj čas, ktorý dieťa strávi s otcom samostatne, bez prítomnosti matky – je dôležité, aby maloleté dieťa vnímalo aj svojho otca ako osobu, ktorá sa oň stará. Uvedené napokon prispeje

aj k menšej citovej naviazanosti maloletého dieťaťa na matku, ktorá je v zmysle obsahu návrhu matky evidentne pre matku žiaduca. Otec nesúhlasí s rozsahom a úpravou styku obsiahnutou v návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, pretože tento návrh smeruje k tomu, aby väzby medzi otcom a maloletým dieťaťom ochladli – je pritom nespochybniteľné, že pre zdravý vývoj potrebuje dieťa tak matku, ako aj otca. Matka navrhuje styk otca s maloletým dieťaťom skresť na minimálny čas (navyše v jej prítomnosti), a to bez akéhokoľvek pádneho argumentu alebo zdôvodnenia. Otec navrhuje, aby súd dočasne neupravoval styk otca s maloletým dieťaťom počas sviatkov a prázdnin, nakoľko sa jedná o neodkladné opatrenie, ktoré má trvať len do rozhodnutia súdu vo veci samej, a rozhodol o styku otca s maloletým dieťaťom v intenciách návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 16.11.2023 – uvedený návrh otca zväčša zodpovedá rozsahu a spôsobu, akým sa styk medzi otcom a maloletým dieťaťom realizoval doposiaľ. Nakoľko neexistujú pádne dôvody k tomu, aby sa uvedený rozsah styku maloletého dieťaťa s otcom skresával, resp. aby sa menil jeho spôsob (za prítomnosti matky), styk navrhnutý otcom v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 16.11.2023 je v najlepšom záujme dieťaťa. Vo vzťahu k výživnému, otec maloletého dieťaťa sa absolútne nestotožňuje s matkou navrhnutou výškou výživného, pričom na maloleté dieťa sa zaväzuje prispievať sumou 150,- eur mesačne, ktorá čiastka zodpovedá jeho možnostiam, schopnostiam, ako aj veku maloletého dieťaťa a jeho potrebám.

5. Zo správy zo šetrenia pomerov zo dňa 04.12.2023 mal súd preukázané, že obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie riadnej starostlivosti o maloleté dieťa a súčasne neboli zistené žiadne dôvody, ktoré by bránili v riadnej realizácii styku otca s maloletou v jeho domácom prostredí. Kolízny opatrovník zastáva názor, že obaja rodičia majú vo vzťahu k ich maloletému dieťaťu rovnaké práva a povinnosti, pri ktorých výkone sú rovnako povinní chrániť záujem svojho maloletého dieťaťa. Rodinné prostredie oboch rodičov sa z nášho pohľadu javí ako podnetné, poskytujúce dieťaťu rôzne možnosti rozvíjať poznanie a získavať skúsenosti a zručnosti. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti kolízny opatrovník mal za to, že návrh otca na vydanie neodkladného opatrenia je dôvodný a úprava jeho styku s dcérou je v aktuálnom stave potrebná i zo zreteľom na tú skutočnosť, že i doposiaľ sa styk otca s maloletou realizoval bez prítomnosti matky maloletej. Kolízny opatrovník sa v tejto súvislosti pridriava rodičovskej dohody spísanej v rámci informatívneho stretnutia na súde dňa 25. 10. 2023. Zastáva názor, že práve vzhľadom na útlý vek maloletej, jej denný režim a zachovanie periodicity je potrebné zabezpečiť pravidelnosť a ustálenosť v osobnom kontakte otca s dcérou. Má za to, že takto upravený styk by rešpektoval právo dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obojom svojim rodičom bez absencie druhého rodiča, t. j. otca, ktorý sa môže aktívne podieľať na výchove a starostlivosti o maloletú dcéru tak vo voľnom čase, ako aj spolupodieľaní sa na vyzdvižovaní maloletej z jaslí.

6. Dňa 25.10.2023 sa na Okresnom súde Nové Zámky uskutočnilo informatívne stretnutie s rodičmi maloletej, v rámci ktorého sa rodičia po intervencii kolízneho opatrovníka a koordinátora dohodli, že maloletá bude na čas po rozvode manželstva zverená do osobnej starostlivosti matke, otec bude prispievať na jej výživu sumou 150,- eur mesačne a styk otca s maloletou sa bude realizovať počas bežného roka každý utorok a vo štvrtok v čase od 15:30 hod., kedy si otec maloletú prevezme v detských jasliach a matke ju vráti späť o 17:30 hod. v mieste jej matky, a každú sobotu v čase od 08:00 hod, do 17:00 hod., kedy si otec maloletú prevezme v mieste bydliska matky a po ukončení styku ju matke v mieste jej bydliska vráti s tým, že matka je povinná dieťa na styk s otcom pripraviť a odovzdať ho otcovi a otec je povinný dieťa matke včas vrátiť.

7. Podľa § 2 odsek 1 Civilného mimosporového poriadku, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 odsek 1 Civilného sporového poriadku, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 odsek 1 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 329 odsek 1, 2 Civilného sporového poriadku, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane

vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 330 odsek 1 Civilného sporového poriadku, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

12. Podľa § 331 odsek 1 Civilného sporového poriadku, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

13. Podľa § 360 odsek 1 Civilného mimosporového poriadku, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

14. Podľa § 366 Civilného mimosporového poriadku, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

15. Na základe vyššie uvedených skutočností súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zaviazal otca prispievať na výživu maloletého dieťaťa vo výške 150,- eur mesačne, nakoľko rodičia sa na takejto výške výživného dohodli na informatívnom stretnutí rodičov. Matka síce následne svoj názor na výšku výživného prehodnotila, otec sa však naďalej zaväzuje platiť výživné v dohodnutej výške. Príjem matky, ktorý matka uviedla, je príjem zo závislej činnosti vo výške 1.700,- eur mesačne (spolu s daňovým bonusom 140,- eur), okrem toho poberá prídavky na dieťa vo výške 60,- eur mesačne. Príjem otca maloletého dieťaťa nebol zatiaľ preukázaný, zo správy zo šetrenia pomerov vyplýva, že je v súčasnosti nezamestnaný, avšak z jeho písomného vyjadrenia zo dňa 08.12.2023 vyplýva, že sa zaväzuje prispievať na výživu maloletej sumou 150,- eur mesačne, preto je súd toho názoru, že je schopný prispievať na výživu svojej maloletej dcéry v uvedenej výške. Podľa názoru súdu bolo potrebné dočasne upraviť vyživovaciu povinnosť otca k maloletemu dieťaťu, nakoľko otec v súčasnosti neprispieva na výživu maloletej, ktorá je v starostlivosti matky a ktorá jej hradí všetky výdavky. Táto suma výživného dočasne zabezpečí potreby maloletého dieťaťa do doby, kým budú došetrené náklady na odôvodnené potreby mal. dieťaťa ako aj príjmové pomery rodičov a ich schopnosti a možnosti prispievať na výživu mal. dieťaťa a následne rozhodnuté vo veci samej o úprave výkonu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu manželstva, ktoré je vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 8P/16/2023. Súd rozhodol o platení výživného od vykonateľnosti uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia, ktoré je vykonateľné doručením v zmysle § 332 odsek 1 Civilného sporového poriadku.

16. Vo zvyšnej časti, teda v zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky, súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, pretože nemal preukázanú žiadnu naliehavosť, prípadne ohrozenie maloletého dieťaťa, pre ktoré by maloleté dieťa malo byť zverené neodkladným opatrením do starostlivosti jedného z rodičov. Navyiac, otec sa zverenia maloletého dieťaťa do svojej starostlivosti nedomáha a rešpektuje ponechanie maloletej v starostlivosti matky.

17. Právo každého rodiča je stretávať sa so svojim maloletým dieťaťom a je jedným zo základných práv rodiča. Súd upravil styk otca s maloletým dieťaťom, pretože je v záujme maloletého dieťaťa, aby malo pravidelný kontakt a stretávalo sa s otcom. Rodičia sa na úprave styku s maloletým dieťaťom na informatívnom stretnutí rodičov dohodli, preto súd nariadil neodkladné opatrenie v zmysle ich dohody. Priestor na realizáciu rodičovských práv a povinností a na výchovné pôsobenie na dieťa má rodič práve v čase styku s dieťaťom. Vzájomná radosť rodiča a dieťaťa z blízkosti toho druhého je základným prvkom rodinného života a je chránená čl. 8 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Z uvedeného článku vyplýva pozitívny záväzok štátu chrániť záujmy rodiny a prispievať aktívne k udržiavaniu a obnovovaniu rodinno-právnych väzieb. Ak biologickému rodičovi a dieťaťu nikdy nie je dovolené stykať sa alebo len zriedka, tieto väzby zaniknú. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že „je v záujme dieťaťa, aby udržovalo rodinné vzťahy s odlúčeným rodičom a aby nebolo odtrhnuté od svojich koreňov. Dieťa má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov a prejaviť svoje city skutočne, slobodne, bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany rodiča.“ Otec rešpektuje ponechanie maloletej v starostlivosti matky, dožaduje sa len pravidelných kontaktov bez prítomnosti matky. Matka síce umožňuje otcovi kontakt s maloletou, ale len

za jej prítomnosti. Rodičia sa na informatívnom stretnutí rodičov dohodli na forme a rozsahu styku otca s maloletou, matka však svoje rozhodnutie prehodnotila a trvá na úprave styku len za jej prítomnosti, čo odôvodňuje vznikajúcou separačnou úzkosťou maloletej, ktorá podľa nej vznikla z presúvania maloletej k nemu domov. V poslednom období maloletá pri odchode od matky k otcovi reaguje plačom a odmietaním odchodu s otcom. Je však potrebné uviesť, že maloletá od svojich 14.-tich mesiacov navštevuje jasle, kde trávi celý čas bez matky, preto súd je toho názoru, že príčinou vzniku separačnej úzkosti môže byť aj iný dôvod, než len presúvanie maloletej k otcovi, napríklad aj celodenné odlúčenie od matky, prípadne rodinné problémy či rozvod rodičov. Z uvedených dôvodov nie je možné stotožniť sa s návrhom matky ani v časti navrhovanej dočasnej úpravy styku len za jej prítomnosti. Je prirodzené, že keď dieťa vydrží bez matky celý deň v jasliach, takýto istý čas je schopné stráviť aj s otcom, ku ktorému má jednoznačne vytvorené bližšie citové väzby než k cudzím osobám zabezpečujúcim starostlivosť o dieťa v jasliach. Separáčna úzkosť je prirodzenou súčasťou vývinového procesu dieťaťa (a trpia ňou nielen deti vo veku maloletej, ale aj staršie školopovinné) preto nemôže byť dôvodom na obmedzenie kontaktov dieťaťa s otcom. Súd nepopiera, že dieťa je citovo naviazané na matku, avšak súčasťou jeho života musí byť aj otec, ktorého si matka pre otca svojho dieťaťa vybrala, preto by mala rešpektovať právo dieťaťa nielen udržiavať pravidelné kontakty s otcom, ale aj slobodne vyjadrovať voči nemu svoje city a to bez intervencie matky. Navyiac, rodičia sú v rozvodovom konaní, kedy by mohla byť prítomnosť matky počas realizácie styku kontraproduktívna. Správou zo šetrenia pomerov mal súd preukázané, že otec má takisto ako matka vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti maloletej, maloletá svojho otca dôverne pozná a má k nemu vytvorený blízky citový vzťah. Otec má záujem stretávať sa s maloletou a tráviť s ňou čo najviac času, aby i on mal možnosť sledovať jej vývin a spolupodieľať sa na jej starostlivosti a výchove, pretože keď je dieťa v starostlivosti matky, otcovi ostáva možnosť realizovať svoje rodičovské povinnosti a užívať rodičovské práva len počas stretávaní sa s maloletou. Pravidelným kontaktom otca s maloletým dieťaťom v takom rozsahu a forme, ako je to nariadené neodkladným opatrením, bude zabezpečené, aby sa naďalej upevňovali a rozvíjali citové väzby medzi otcom a maloletým dieťaťom. Bezodkladnosť úpravy pomerov súd videl v tom, že matka rodičovskú dohodu v takom rozsahu a forme, ako sa na nej dohodli na informatívnom výsluchu rodičov nedodržava a ani nemá v úmysle ju dodržiavať (čo vyplýva z petitu jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj vo veci samej), taktiež aj otec mení rozsah styku s maloletou oproti dohode (čo vyplýva z jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia), čím je jednoznačne ohrozený záujem dieťaťa na rozvíjaní citových väzieb medzi ním a otcom, čo v konečnom dôsledku môže vyústiť až do ich úplného zániku. Súd neupravoval styk otca s maloletým dieťaťom počas prázdnin a sviatkov (tak, ako to navrhovala matka), pretože na úpravu styku v takomto rozsahu je potrebné podrobnejšie dokazovanie, ktoré pre krátkosť času, v ktorom je potrebné rozhodnúť o neodkladnom opatrení, nebolo možné vykonať.

V konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu manželstva súd vykoná dokazovanie, zistí citové väzby maloletej k rodičom, potenciál rodičov k adekvátnemu napĺňaniu potrieb maloletej, tiež preskúma pomery na strane oboch rodičov, bytové a tiež majetkové a zárobkové, odôvodnené potreby maloletého dieťaťa a rozhodne o úprave práv a povinností rodičov voči maloletému dieťaťu na čas do rozvodu manželstva. Súd preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

18. Zároveň súd rozhodol, že toto neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatného skončenia konania vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu manželstva, ktoré je vedené na Okresnom súde Nové Zámky pod č.k. 8P/168/2023, nakoľko matka iniciovala takéto konanie návrhom zo dňa 27.11.2023.

Poučenie:

Proti uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje. Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie

vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak (§ 332 odsek 1 Civilného sporového poriadku).